

druhu a způsobu, na př. smlouva, promlčení, jednatelství bez příkazu, způsobení škody a pod. vlastní i právu veřejnému. Rozdíl sluší hledati pouze a jediň v tom, zda v daném případě jednotlivce na jedné a svaz veřejnoprávní na druhé straně vystupují proti sobě na rovné půdě zákona jako rovnoprávné subjekty právních poměrů, pro něž, pro jichž vznik, změnu a zánik nepřichází v úvahu, že jednatel je zároveň členem svazu veřejnoprávního, či zda jedná se o právní vztah jednotlivce k veřejnoprávnímu svazu jako takovému, kde tedy jednatel je v pravdě pouhým předmětem opatření, jež v zájmu veřejném, sleduje sobě vlastní úkoly, předsebere veřejnoprávní svaz, jsa zde jako takový v poměru nadřízenosti oprávněn a zároveň povinen na svém příslušníku jako takovém požadovati nebo pro něho jako takového zákonem sobě uloženou činnost vyvíjeti. V případě, o který se tuto jedná, podjala se žalovaná obec bytové péče, chráníc veřejný zájem, jenž dotčen byl tím, že obyvatelstvo zůstávalo bez přístřeší. Otázku, zda zhostila se tohoto úkolu způsobem přiměřeným a účelu vyhovujícím, dlužno právě tak řešiti dle hledisek veřejnoprávních, jako otázku, zda žalovaná obec, učinivši snad opatření nedostatečná, jest práva z újmy, jež účastníkům bytové péče byla tím způsobena. Na tom, zda účastníci bytové péče, dávše si příkázati byt z nouze, vstoupili tím k žalované obci, zejména tím, že byli povinni platiti odškodné za elektrické osvětlení, v poměr, podobný snad soukromoprávnímu poměru nájemnímu, dle toho co shora řečeno, nezáleží. Dosti na tom, že žalovaná obec nevystupovala zde jako koordinovaný právní subjekt vůči rovnoprávnému s ní po této stránce používateli bytu z nouze, nýbrž vystupovala sledujíc ji jako vyšší jednotce příkázané úkoly veřejnoprávní.

Čís. 272.

V tom, že opomenuto, vyrozuměti stranu o roku, nařízeném k provedení důkazu mimo ústní přelíčení, zejména soudcem dožádaným, není zmatečnosti § 477 čís. 4 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 30. září 1919, R I 377/19.)

Rekursní soud nevyhověl stížnosti žalující strany do postupu dožádaného soudu, to z těchto důvodů: Žalobce běže usnesení první stolice a jednání, usnesení tomu následovavší, v odpor pouze pro zmatek § 477 čís. 4 c. ř. s. Dle tohoto zákonného předpisu jest však zmatečným řízení jen tehdy, byla-li soudem straně nezákonným postupem, zejména opomenutím doručení, odňata možnost na soudě projednávati. Z toho patrno, že možnosti na soudě projednávati neodnímá každé porušení a opomenutí zákonných předpisů, nýbrž jen takové, kde strana byla z jednání vyloučena, tedy porušena zásada rovného slyšení obou sporných stran. V tomto případě shledává stěžovatel vytýkaný zmatek pouze v tom, že dožádaný soud nevyrozuměl o roku ustanoveném k provedení svědeckého a znaleckého důkazu ani stěžovatele, ani jeho zástupce, čímž prý mu byla odňata možnost, činiti námitky proti osobám soudem dožádaným ustanovených znalců a dávati svědkům a znalcům při roku

otázky. Než tomu tak není v tomto případě. Ze zprávy okresního soudu jako soudu dožádaného vysvítá sice, že jeho v odpor vzaté usnesení, rok ustanovující a vyrozumění zástupců sporných stran nařizující, nezjištěným způsobem nedostalo se k poštovní dopravě, takže soud dožádaný, když neměl po ruce výkazu o vyrozumění zástupců stran, jímž dle § 93 c. ř. s. vyrozumění to se mělo státi, neměl při roku důkazu svědeckého a znaleckého prováděti, ježto provádění důkazů v nepřítomnosti stran předpokládá dle § 289 druhý odstavec c. ř. s. vyrozumění stran, pokud se týče jich zástupců, nicméně však toto porušení tohoto předpisu nezakládá zmatek, ježto tím stěžovateli nebyla odňata možnost, na soudě projednávat. K roku u soudu dožádaného dostavil se totiž jak žalobce tak i žalovaný osobně a kromě toho i zástupce žalovaného, takže měl stěžovatel úplnou možnost svědkům a znalcům dávatí otázky, nebo před započítím jednání znalce odmítnouti. Než i kdyby se byl stěžovatel k roku tomu nedostavil, nemělo by toto porušení předpisu § 289, druhý odstavec c. ř. s. za následek vytýkaný zmatek, ježto zmatek ten vzniká jen tehdy, byla-li sporné straně odňata možnost, na soudě spor projednávat, kdežto v tomto případě spor byl již projednán a rok ustanoven byl jen k provádění důkazů a nikoliv také k pokračování v ústním jednání. Má-li stěžovatel za to, že výslech svědků a znalců soudem dožádaným jest neúplným, nebo že znalec jest vadným, mohl u soudu procesního navrhnouti dle § 289, druhý odstavec c. ř. s. doplnění, pokud se týče dodatečně znalce dle § 255, druhý odstavec c. ř. s. odmítnouti.

Nejvyšší soud nedal místa žalobcovu rekursu.

Důvody:

Žalobce stěžuje si do postupu dožádaného soudce, že nařízené provádění důkazů, ač strany nebyly vyrozuměny o roku, za tím účelem ustanoveném, předsevzal. Přesto, že zákon stížnost dopouští (§§ 514 a 520 c. ř. s.) jen proti usnesením, jímž soud dle postupu řízení na venek tedy oproti stranám sporným činí opatření, jež teprve v odpor brána býti mohou, přece rekursní soud stížnost žalobcovu věcně vyřídil. Když proti-strana s tím se spokojuje a opravný prostředek nyní do usnesení rekursního soudu čelí a ano tu není potvrzujícího usnesení soudu stolice druhé, nýbrž rozhodnutí první, rekurs do něho jeví se přípustným, podjal se nejvyšší soud jeho přezkoumání. Rekursu však nelze přiznati důvodnosti. Soud, připuštěné důkazy provádějící, nebyl soudem projednávajícím, nýbrž dožádaným. Před ním se tedy neprojednávala, nýbrž činnost jeho obmeziti se musela jen na provedení důkazů, o něž byl procesním soudem dožádán. Nebyl-li tedy rok ustanoven k spornému jednání, nýbrž výhradně toliko k provedení určitého důkazu, nelze opominutí doručení obsílky podřaditi pod předpis § 477 čís. 4 c. ř. s., poněvadž se právě sporně nejednalo a proto možnost projednávání pře straně odejmuta nebyla. (Klein-Vorlesungen str. 238), Než v tomto případě nestala se stěžovateli vůbec žádná újma, poněvadž, třeba nebyl písemně vyrozuměn dle § 93 c. ř. s., osobně se roku účastnil a k procesním úkonům, které konají se před soudem dožádaným, předpis § 27 c. ř. s. o nuceném zastoupení advokátem se nevztahuje. Že opomenutí vyrozumění strany

o provádění důkazu mimo ústní sporné jednání zmatku nezakládá, plyne zřejmě i z ustanovení §§ 283 odst. 2. a 389 odst. 2. c. ř. s. Jeví-li se provedené důkazy neúplnými neb vadnými, může, jak k tomu již správně bylo poukázáno, v usnesení rekursního soudu vada odstraněna býti opatřením soudu procesního dle ustanovení §§ 289, odst. 2. a 362, odst. 2. c. ř. s.

Čís. 273.

Žádati za soudní určení přiměřeného věna může žena, jíž nárok na věno přísluší, jakmile projevila vážný úmysl se provdati. Netřeba, by uvedla ženichovo jméno a označila přesně dobu zamýšleného sňatku. Při určení přiměřeného věna zůstává mimo úvahu stav nastávajícího manžela.

(Rozh. ze dne 30. září 1919, R II 112/19.)

K žádosti Anny O-ové uložil okresní soud jejímu manželskému otci, by vyplatil žadatelce 3000 K věna. K otcovu rekursu byla žádost rekursním soudem na ten čas zamítnuta. **Důvody:** Dle § 1220 obč. zák. jsou rodiče povinni dáti dcerám při jich provdání věno přiměřené svému stavu a majetku, nebo poměrně k němu přispívati. Ustanovením tím jest stanovena hranice, pokud mají rodiče věno dáti. Věnem pak dle § 1218 obč. zák. jest ono jmění, jež manželka sama nebo osoba jiná za ni dává nebo zajišťuje manželci k ulehčení břemen, spojených s manželským společenstvím. Manželskými břemeny jsou zejména náklady mužovy společné domácnosti a řídí se náklady ty dle stavu manželova. Má-li tudíž věno svému účelu vyhovovati, musí odpovídati sociálnímu postavení manželovu, a tvoří tudíž toto jeho postavení nejzazší hranici pro výměru věna, jež se stává splatným při provdání, a nebylo-li v tuto dobu žádáno, dlužno je vyměřiti dle stavu majetku rodičů v čase žádosti a nikoliv dle doby dřívější, ať příznivější či méně příznivé. Vzhledem k těmto úvahám mohla by tedy dcera Anna žádati na otci věno toliko při provdání se zřetelem na stav svého manžela a dle stavu otcova majetku, jaký tu byl v době podání žádosti. Ze žádosti její však nevyplývá, že by byla už provdána neb alespoň měla se v nejbližší době provdati; udání její, že má pevný úmysl se vdáti, ještě samo o sobě ji neopravňuje, by už nyní žádala za vyměření přiměřeného věna, jelikož dle § 1220 obč. zákona lze věno žádati při provdání, tento okamžik posud nenastal, nárok její není dospělý a žádost její jest předčasnou, nehledíc ani k tomu, že za těchto okolností nemohl by přijíti v úvahu při vyměřování věna stav jejího manžela.

Nejvyšší soud k dovolacímu rekursu žadatelky zrušil usnesení rekursního soudu a uložil mu, by, pomina zamítací důvod předčasnosti žádosti, o rekursu, doplně šetření o otcových majetkových poměrech, znovu rozhodl.

Důvody:

Naříkaným usnesením bylo vysloveno, že se žádost dcery Anny za vyměření přiměřeného věna toho času zamítá, a nebylo proto rekursním soudem přikročeno k prozkoumání přiměřenosti žádaného věna. Stanovisko toto bylo rekursním soudem odůvodněno tím, že lze dle § 1220 obč. zák. věno žádati teprve při provdání se dcery Anny a že